

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Rahoitusperusteasetus - lausuntoversio

Webinaari lausunnolla olevasta asetuluonnoksesta rahoituksen
laskentaperusteiksi 23.4.2025

Kari Korhonen

Rahoitusperusteasetusluonnos

- 1 § *Opiskelijavuoteen kuuluvat päivät*
 - Jatkossa koko tutkintoa suorittavilla opiskelijavuosiin lasketaan jatkossa elokuun alun ja kesäkuun lopun välinen opiskeluoikeusaika, pelkkiä tutkinnon osia suorittavilla myös heinäkuu
 - Laskenta yksinkertaistuu ja koulutuksen järjestäjien työ vähenee, kun yli 4 viikon loma-aikoja, jotka on nykyisessä mallissa vähennetty opiskelijavuosista, ei enää tarvitse kirjata
 - Samalla poistaa mahdollisen epätarkoituksenmukaisen kikkailun, yrittää maksimoida opiskelijavuosimäärää esim. loma-aikoja pilkkomalla
- 2 § *Toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta*
 - Opiskelijavuosien perusteella jaettavasta rahoituksesta **1/5 (10% laskennallista rahoituksesta)** myönnetään **lähtötason** painokertoimien perusteella ja **4/5 (40% laskennallista rahoituksesta)** myönnetään **kustannusryhmien painokertoimien, muiden painokertoimien sekä korotuskertoimien perusteella**
- 3 § *Lähtötason painokertoimet*
 - Jos opiskelija on oppivelvollisuuslain_(1214/2020) 16 §:n nojalla oikeutettu **maksuttomaan** koulutukseen, lähtötason painokerroin perustuu perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun **perusopetuksen päättötodistuksen arvosanojen keskiarvoon**.
 - Jos opiskelija **ei ole oikeutettu maksuttomaan** koulutukseen, lähtötason painokerroin perustuu opiskelijan opiskelun aloittamista edeltävään **pohjakoulutukseen**. Ilman pohjakoulutusta olevilla lisäksi siihen onko tutkinto-, TUVA vai TELMA-opiskelija

Rahoitusperusteasetusluonnos

- Lähtötason painokertoimet (jatkuu)

Lähtötason arvosanojen keskiarvoon perustuvat painokertoimet ovat:

- 1) 0,52 arvosanojen keskiarvoalla 9-10;
- 2) 0,56 arvosanojen keskiarvoalla 8-8.99;
- 3) 0,71 arvosanojen keskiarvoalla 7-7.99;
- 4) 1,26 arvosanojen keskiarvoalla 6-6.99;
- 5) 3,03 arvosanojen keskiarvoalla 5-5.99;
- 6) 1,0 arvosanatietojen puuttuessa.

Lähtötason perusasteen jälkeiseen koulutukseen perustuvat painokertoimet ovat:

- 1) 0,25 korkeakoulututkinto;
 - 2) 0,5 muu kuin korkeakoulututkinto;
 - 3) 1,5 ei pohjakoulutusta, opiskelija opiskelee tutkintokoulutuksessa tai muussa koulutuksessa kuin 4 ja 5 kohdissa tarkoitetuissa koulutuksissa;
 - 4) 2,0 ei pohjakoulutusta, opiskelija opiskelee tutkintoon valmentavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) tarkoittamassa tutkintoon valmentavassa koulutuksessa;
 - 5) 3,0 ei pohjakoulutusta, opiskelija opiskelee työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa.
- Kertoimet perustuvat viime kädessä harkintaan, vaikka päättötodistuksen mukaisissa kertoimissa viitteellisenä tietona on hyödynnetty arvosanojen mukaisia tutkinnon läpäisytodennäköisyyksiä

Rahoitusperusteasetusluonnos

• 4 § *Kustannusryhmä- ja muut painokertoimet*

- Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvat tutkinnot jaetaan kustannusryhmiin tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella asetuksen liitteen mukaisesti.
- Kustannusryhmien kertoimet perustuvat kuten tähänkin saakka Opetushallituksen keräämiin kustannustietoihin, ilman koulutusten muuta arvottamista ja harkintaa, kustannustiedot ovat vuodelta 2023
- Aikaisempaan verrattuna kertoimien hajonta (alimpien kustannusryhmien kertoimet pienentyneet, ylimpien suurentuneet) on kasvanut, koska uudessa rahoitusmallissa kustannukset otetaan huomioon aikaisemman 90 % sijasta 40 % osuudessa, loppuosa 60 % on kustannusten tasauksen näkökulmasta tasahintaista; hajonnan kasvussa kyse täysin teknisen muutoksen vaikutuksesta
- Toukokuussa 2024 lausunnolla olleessa asetusluonnoksessa ongelmaksi koettiin maatalousalan alhainen kustannusryhmän kerroin; lausunnoissa ja luonnonalavarajohtajien kanssa käydyissä keskusteluissa keskeisenä syynä tähän nähtiin olevan se, että kiinteistökustannukset eivät kohdennu oikein kertoimia määritettäessä maatalousalan näkökulmasta
- Siirtyminen 5 kertoimesta 7 kertoimeen korjasi yksittäisten tutkintojen (tutkintoja 160) rahoituksen kustannusvastaavuutta, näin myös maatalousalan kohdalla, toiseksi uusimpien vuoden 2023 kustannustietojen käyttäminen vuoden 2022 sijasta, paransi edelleen maatalousalan koulutuksen tilannetta
- Hallituksen esityksen antamisen yhteydessä sovittiin, että tarvittaessa kustannustiedonkeruuta muutetaan, ja tarvittaessa maatalousalan rahoituksen alenemista voidaan kompensoida harkinnanvaraisella rahoituksella, tämä tarve ei välttämättä näyttäisi toteutuvan tässä vaiheessa
- Voisi olla kuitenkin perusteltua, että kustannustiedonkeruuta tarkennetaan, siirrytään kiinteistökustannusten osalta seurantaryhmätarkkuuteen (kaikkien alojen osalta) kuten opetuskustannuksissa jo nyt on

Rahoitusperusteasetusluonnos

- Kustannusryhmä- ja muut painokertoimet (jatkuu)
 - Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvat tutkinnot jaetaan kustannusryhmiin tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella asetuksen liitteen mukaisesti.
- Kustannusryhmien painokertoimet ovat:*
- 1) 0,19 kustannusryhmä 1;
 - 2) 0,55 kustannusryhmä 2;
 - 3) 0,89 kustannusryhmä 3;
 - 4) 1,16 kustannusryhmä 4;
 - 5) 1,64 kustannusryhmä 5;
 - 6) 2,45 kustannusryhmä 6;
 - 7) 4,19 kustannusryhmä 7.
 - Perustutkintokoulutuksen ja työvoimakoulutuksena järjestetyn ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen painokerroin on 1,0. Muun ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen kuin työvoimakoulutuksena järjestetyn ammatti- ja erikoisammattikoulutuksen, painokerroin on 0,5.
 - Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen painokerroin on 3,02.
 - Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentissa tarkoitetun Muun ammatillisen koulutuksen painokerroin on 0,55. Työvoimakoulutuksena järjestetyn muun ammatillisen koulutuksen painokerroin on 1,10.
- Lausuntopalautteen perusteella ammatti- ja erikoisammattitutkintojen opiskelijamaksujen (pl. työvoimakoulutus) keräämismahdollisuus säilytettiin, ja sen myötä tutkintotyypikerroin

- *5 § Toteutuneiden opiskelijavuosien korotuskertoimet*
 - Rahoitusta korotetaan vaativan erityisen tuen sekä majoituksen perusteella
 - Vaativan erityisen tuen korotusta muuttuu voimassa olevaan asetukseen nähden siten, että porrastus vammaiseen, vaikeasti vammaiseen sekä henkilökohtaista avustajaa tarvitsevaan vammaiseen korvataan porrastuksella tutkintokoulutuksessa, tutkintoon valmentavassa koulutuksessa sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa olevaan opiskelijaan
 - Muutos keskusteltiin vaativan erityisen tuen koulutuksen järjestäjien verkoston kanssa pidetyssä tapaamisessa, ja se sai hyväksynnän lausuntopalautteen perusteella,
 - Majoituksen osalta porrastus säilyy voimassa olevan asetuksen mukaisena, kertoimet 2023 kustannustietoja vastaavia
 - Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 65 §:ssä tarkoitetun vaativan erityisen tuen järjestämisen korotuskerroin on:
 - 1) tutkintokoulutuksessa 4,92;
 - 2) tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa 4,47;
 - 3) työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa 7,23
 - Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:ssä tarkoitetun majoituksen järjestämisen korotuskerroin on 0,88. Sisäoppilaitosmuotoisessa koulutuksessa korotuskerroin on kuitenkin 1,03 ja vaativan erityisen tuen yhteydessä järjestettävän majoituksen korotuskerroin on 3,00. Opiskelijavuosia painotetaan majoituksen järjestämisen korotuskertoimilla niiden päivien väliseltä ajalta, kun opiskelijalla on oikeus asua ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:ssä tarkoitetussa asuntolassa.

Rahoitusperusteasetusluonnos

- *6 §. Toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta.*
 - Opiskelijavuosirahoitus (sekä lähtötaso että kustannusryhmä ym. kertoimin painotettu) perustuu varainhoitovuotta edeltävän kahden 1.7 - 30.6 ajanjakson toteutuneisiin opiskelijavuosiin
 - Opiskelijavuositieto saadaan OPH:n Koski-tietovarannosta
 - Oppivelvollisuuslain mukaan maksuttomaan koulutukseen oikeutettujen opiskelijoiden opiskelijavuodet hyväksytään sellaisenaan rahoituksen perusteeksi, ei maksuttoman koulutuksen opiskelijavuodet hyväksytään rahoituksen perusteeksi kunkin koulutuksen järjestäjän osalta heidän järjestämisluvassa olevaan enimmäisrajaan saakka
 - Lähtötason mukaisen rahoituksen osuus toteutuneisiin opiskelijavuosiin perustuvasta rahoituksesta on 20 prosenttia ja koko laskennallisesta perusrahoituksesta 10 prosenttia
 - Koulutuksen järjestäjän osuus lähtötasoon perustuvassa rahoituksessa, on koulutuksen järjestäjän kyseisten suoritteiden osuus kaikkien koulutuksen järjestäjien vastaavista suoritteista
 - Kustannusryhmän (tutkinto-, valmentava, muu ammatillinen koulutus) ja tutkintotyyppin sekä vaativan erityisen tuen ja majoituksen korotuskertoimien mukaisen rahoituksen osuus toteutuneisiin opiskelijavuosiin perustuvasta rahoituksesta on 80 prosenttia ja koko laskennallisesta perusrahoituksesta 40 prosenttia
 - Koulutuksen järjestäjän osuus kustannusryhmä- ja muihin painokertoimiin sekä vaativan erityisen tuen ja majoituksen korotuskertoimiin perustuvassa rahoituksessa, on koulutuksen järjestäjän kyseisten suoritteiden osuus kaikkien koulutuksen järjestäjien vastaavista suoritteista

Rahoitusperusteasetusluonnos

- *7 §. Suorittettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta*
 - Tutkinnon osien osaamispisteistä ja koko tutkinnoista saatava rahoitus perustuu varainhoitovuotta edeltävän kahden 1.7 - 30.6 ajanjakson toteutuneisiin suoritteisiin
 - Osaamispiste- ja tutkintotiedot saadaan OPH:n Koski-tietovarannosta, joita tutkintotietojen pohjakoulutuksen osalta täydennetään Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tiedolla
 - Osaamispisteiden ja koko tutkintojen osuus koko laskennallisesta rahoituksesta on 30 prosenttia
 - Osaamispisteiden osuus noin 80 prosenttia ja tutkintojen noin 20 prosenttia. Osuus vaihtelee vuosittain hieman sen mukaan kuinka suuri osa osaamispisteistä on koko tukinnon suorittaneiden suorittamia ja kuinka paljon pelkkiä tutkinnon osia suorittaneiden
 - Osaamispisteitä hyväksytään koulutuksen järjestäjää kohden enintään 120 osaamispistettä rahoituksen perusteena olevaa toteutunutta opiskelijavuotta kohden
 - Osaamispisteisiin lasketaan mukaan sekä koko tutkintoa suorittavien että tutkinnon osia suorittavien osaamispisteet
 - Lisäksi koko tutkinnoista saa 72 pistettä, mikäli tutkinnon suorittanut ei ennen koulutuksen aloittamista ole ennestään suorittanut ammatillista tai sitä korkeampaa tutkintoa
 - Hyväksytyt osaamispisteet ja koko tukintojen pisteet lasketaan yhteen
 - Koulutuksen järjestäjän osuus suorittettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perustuvassa rahoituksessa, on koulutuksen järjestäjän kyseisten suoritteiden osuus kaikkien koulutuksen järjestäjien vastaavista suoritteista.

Rahoitusperusteasetusluonnos

- *8 §. Työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta*
 - Työllistyneellä tai jatko-opintoihin siirtyneellä tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut tutkinnon tai tutkinnon osan varainhoitovuotta edeltävää edeltävänä vuotena päättyneellä ajanjaksolla 1.7. – 30.6. tai tätä edeltäneellä ajanjaksolla 1.7. – 30.6. ja työllistynyt vähintään kahden kuukauden ajaksi tai siirtynyt jatko-opintoihin suorittamisajanjakson jälkeisellä ajanjaksolla 1.7 – 30.6
 - Tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistämisen ja jatko-opiskelun osuus koko laskennallisesta rahoituksesta on 18 prosenttia
 - Tiedot tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneista saadaan OPH:n KOSKI-tietovarannosta. Tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelutiedot saadaan Tilastokeskuksesta. Tilastokeskuksesta saatavissa työllistymistiedoissa lähteenä on Kansallisen tulorekisterin tiedot, joita on täydennetty Eläketurvakeskuksen tiedoilla. Jatko-opiskelutiedoissa lähteenä on korkeakoulujen VIRTAtietovaranto.
 - Jos tutkinnon tai tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 0. Jos tutkinnon tai tutkinnon osana suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1
 - Koko tutkinnon ja pelkkiä tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisestä ja jatko-opiskelusta saa rahoitusta samoin perustein, samanarvoisesti
 - Koulutuksen järjestäjän osuus tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymiseen ja jatko-opiskeluun siirtymiseen perustuvassa rahoituksessa, on koulutuksen järjestäjän kyseisten suoritteiden osuus kaikkien koulutuksen järjestäjien vastaavista suoritteista

Rahoitusperusteasetusluonnos

- *Opiskelijapalaute (9 §, 10 §, 11 §, 12 §)*
 - Opiskelijapalautteen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 1 prosentti
 - Rahoituksesta $\frac{1}{4}$ aloituskyselyn ja $\frac{3}{4}$ päättökyselyn perusteella
 - Kyselyt toteutetaan Arvo - opetushallinnon vaikuttavuustietopalvelulla. Palvelua käytetään korkeakouluissa ja toisella asteella. Pohjatiedot OPH:n eHoks-järjestelmästä
 - Muutos aikaisempaan: eräiden kysymysten muotoilua tarkennetaan, ja katokorjauskerrointa muutetaan vastaamaan vastausosuuksien vakiintunutta tasoa ja yksinkertaistetaan
- *Työelämäpalaute (13 §, 14 §, 15 §, 16 §, 17 §)*
 - Työelämäpalautteen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 1 prosentti
 - Rahoituksesta $\frac{1}{4}$ työpaikkakyselyn ja $\frac{3}{4}$ työpaikkaohjaajakyselyn perusteella
 - Kyselyt toteutetaan Arvo - opetushallinnon vaikuttavuustietopalvelulla. Palvelua käytetään korkeakouluissa ja toisella asteella. Pohjatiedot OPH:n eHoks-järjestelmästä
 - Muutos aikaisempaan: työpaikkaohjaajakyselyn kyselyt lähetään jatkossa kuukauden välien aikaisemman puolen kuukauden välein lähettämisen sijasta, eräiden kysymysten muotoilua tarkennetaan, ja katokorjauskerrointa muutetaan vastaamaan vastausosuuksien vakiintunutta tasoa ja yksinkertaistetaan
- Muutoksia on tehty koulutuksen järjestäjiltä saadun palautteen perusteella